

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-11-08
Besvaras senast
2023-11-22

Till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2023/24:146 Statlig kredit till Inlandsbanan

Inlandsbanan går genom ett mycket rikt råvarulandskap där gruv-, metall- och skogsbaserade näringar dominerar. Tillgången till stabil transportkapacitet på järnväg är viktig för konkurrenskraften samtidigt som klimatförändringarna är vår tids största utmaning och det ställs allt högre krav på transportsektorn.

På EU-nivå och på nationell och lokal nivå har transportmål satts upp, men även samhället i stort efterfrågar i dag nytänkande och hållbara transportlösningar.

Inom järnvägssektorn undersöks möjligheterna att ställa om dieseldrivna godståg till vätgasdrift och använda vätgasdrivna tåg för transport av vätgas från produktionsanläggningar till slutanvändare inom industrin.

Vätgasteknologin är ett alternativ till de dieseldrivna tågen. Vätgasdrivna bränsleceller är en möjlig hållbar och långsiktig lösning för drift på Inlandsbanan, som saknar möjlighet till trådbunden elektrisk drift.

Genom att använda vätgasdrivna bränsleceller som energibärare till den elektriska driften, där vätgas framställs som elektrolys med överskottsenergi från grön el, avges inga koldioxidutsläpp, bara vattenånga. Inlandsbanan har nu ambitionen att skapa en prioriterad helt grön godskorridor genom halva Sverige utan koldioxidutsläpp och är därmed ett viktigt steg för att tillföra industriaktörer hållbara och effektiva transporter.

Till följd av detta utreder Inlandsbanan AB möjligheten att rusta upp Inlandsbanan och bygga om tågen som går på icke elektrifierad järnväg till vätgasdrift.

Samtidigt finns en efterfrågan på ny järnvägskapacitet i norra Sveriges inland, inte minst från gruv- och mineralindustrin. Inför valet 2022 lovade därför det nu regeringsbärande partiet Moderaterna Inlandsbanan AB att staten skulle låna ut 9 miljarder för att rusta upp Inlandsbanan, men sedan dess har det varit tyst från den nya regeringen och finansministern.

Nu är Jokkmokk Iron i full gång med sin ansökan till mark- och miljödomstolen för att få öppna en järnmalmsgruva i Kalla, cirka fyra mil utanför Jokkmokk. För att frakta ut malmen ser bolaget järnvägssträckan

Inlandsbanan, som passerar genom Jokkmokk, som en långsiktigt hållbar lösning.

Med anledning av detta vill jag fråga finansminister Elisabeth Svantesson:

Överväger ministern några statliga lån eller garantier för att säkerställa en hållbar upprustning av Inlandsbanan så att klimatsmarta vätgasdrivna tåg kan börja trafikera den?

.....

Isak From (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch